

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

w sprawie ze skargi A. J.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego w S.

z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt V Ca (...),

w sprawie z wniosku J. J. i A. J.

przy uczestnictwie K. J. i R. J.

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 czerwca 2017 r.,

zażalenia wnioskodawczyni A. J.

na postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 23 stycznia 2017 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Dnia 22 lipca 2016 r. A. J. wniosła skargę o wznowienie postępowania o rozgraniczenie, prowadzonego z wniosku jej i J. J. z udziałem K. J. i R. J., zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z dnia 26 listopada 2015 r.

W skardze A. J. wnioskowała o przeprowadzenie dowodów z czterech fotografii lotniczych z zasobów Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej obejmujących działki wnioskodawców oraz uczestników postępowania, a także z opinii biegłego i uzupełniających zeznań świadków w związku z ww. fotografiami. Skarżąca argumentowała, że wykrycie środków dowodowych w postaci powołanych zdjęć lotniczych nastąpiło 25 kwietnia 2016 r., wcześniej zaś wnioskodawcy nie wiedzieli o ich istnieniu.

Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w S. odrzucił powyższą skargę o wznowienie postępowania, wskazując że zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania tylko w razie późniejszego wykrycia takich środków dowodowych, z których strona nie mogła skorzystać w toku poprzedniego postępowania. Uzyskanie zaś dowodu ze zdjęć lotniczych znajdujących się w zasobach Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej jest możliwe dla przeciętnie dbającego o swoje interesy uczestnika postępowania o rozgraniczenie, o czym świadczy praktyka częstego powoływania tego typu dowodów przez uczestników podobnych postępowań.

Postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 stycznia 2017 r. wnioskodawczyni zaskarżyła w całości zażaleniem do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 § 1 w zw. z art. 403 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c., poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że zaoferowane dowody mogły zostać złożone w toku wcześniejszego postępowania. Żaląca podniosła, że wnioskowane dowody, jako część Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, objęte były domniemaniem ich weryfikacji i sprawdzenia na mocy art. 31 ust. 1 i 2 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, a wobec ich nieprzekazania organowi administracji prowadzącemu rozgraniczenie, należało domniemywać ich nieistnienie. Na wnioskodawcach nie może zatem spoczywać odpowiedzialność za opieszałość i brak staranności w składaniu dowodów, ponieważ działali oni w zaufaniu do organów administracji prowadzących rozgraniczenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Hipotezą art. 403 § 2 k.p.c. objęte są takie środki dowodowe, które istniały w czasie postępowania, o którego wznowienie wnosi strona, a jednocześnie nie mogły być w tym postępowaniu wykorzystane z przyczyn obiektywnych. Przesłanka obiektywności oznacza przy tym, że chodzi o dowody, których na etapie wcześniejszego postępowania strona nie знаła i nie mogła z nich skorzystać. Innymi słowy strona nie wiedziała o ich istnieniu i nie mogła o tym wiedzieć przy uwzględnieniu staranności przeciętnego uczestnika postępowania, należycie dbającego o swoje interesy. Do nowości nie zalicza się tych dowodów, które nie zostały przez stronę powołane na skutek opieszałości, zaniedbania, zapomnienia czy błędnej oceny potrzeby ich powołania (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2007 r., II CZ 5/07; z dnia 19 marca 2016 r., IV CZ 108/14 oraz z dnia 7 września 2016 r., IV CZ 41/16 - niepubl.). Możliwość wystąpienia do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego o udostępnienie zdjęć lotniczych gruntów pozostających własnością wnioskodawcy istnieje dla przeciętnej osoby zbierającej dokumentację dotyczącą należących do niej działek, np. w celu wykorzystania jej w toczącym się postępowaniu sądowym. Wbrew opinii żalącej, w art. 31 ust. 2 Prawa geodezyjnego i kartograficznego nie ustanowiono żadnych domniemań w zakresie korzystania z państwowych zasobów dokumentacyjnych przez organy administracji. Co więcej, jedną z zasad postępowania cywilnego jest kontradiktoryjność (art. 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), wedle której to na stronach spoczywa obowiązek powoływania faktów i dowodów niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Uczestnik postępowania należycie dbający o zabezpieczenie swoich interesów powinien sam upewnić się, jakie dokumenty znajdują się w dyspozycji Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. Argumenty podnoszone przez żalącą nie przekonują Sądu Najwyższego, iż na gruncie niniejszej sprawy miałyby zaistnieć sytuacja usprawiedliwiająca subiektywne przekonanie wnioskodawczym, że nie musi samodzielnie wnioskować o udostępnienie dokumentów geodezyjnych. Przedstawioną sytuację należałoby zakwalifikować jako błędną ocenę żalącej co do potrzeby powołania istniejącego środka dowodowego, a w konsekwencji zaaprobować postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 stycznia 2017 r.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.

jw

r.g.